

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatkul vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Az alsófehérmegyei gazdasági egyesület.

A szép remények közt megindult alsófehérmegyei gazdasági egyesület évek óta semmi életjelt nem ad magáról.

Az ország legtöbb megyéjében virágoznak a gazdasági egyesületek, a mint a földmívelési minisztérium által évenként a „Közgazdasági Ertesítőben” közzététetni szokott jelentésekből látható, — töllünk évek óta jelentés sem küldetik a földmívelési minisztériumhoz.

Van ebből kára a megyei gazdaközönségnek? Mi az oka e tétlenségnek? Miképen lehetne abból kigázolni?

A gazdaközönségnek kára nagy, kitünik ez más pl. a vasmegei gazdasági egyesület működésének figyelemmel kíséréséből. Mit tesz ezen egyesület? Figyelemmel kíséri a gazdaság terén történő haladásokat és tagjait gyűlései, lapja, kísérletek ismertetése által folyton tanítja, oktatja arra, miképen lehet a gazdaság egyik másik ágában a jövedelmet okozni. Gazdáinknak is szükségök volna a több jövedelemre.

Ez egyesület hozat tagjainak vetőmagvakat, igyekszik a kultivált növények legjobban fizető fajait meghonosítani, szállításí kedvezményeket szerez a gazdasági terményeknek stb.

Az állattenyésztésre kiváló gondot fordít kiállításokat rendez, a fajjavításokra nagy gondot fordít.

A műtrágyázást meghonosította és a föld termő erejét fokozni igyekszik, jó művelési módok behozatala által.

A gazdasági gépeket ismerteti, kiprobálja stb.

Ez egyesületnek több száz alapító és több ezer rendes tagja van.

A vázoltakból kivehető, hogy gazdasági együttműködésünk hiányából az egész megye gazdasági kárt szenved, nem aknázván ki a korunk tudományos gazdasági ismeretei által nyújtott előnyöket.

Oka a tétlenségnek az, hogy nincs mozgató erő és szellem megyénk gazdasági egyesületének vezetésére.

Ezen mozgató erőt és szellemet kellene fölkeresni.

Nem a személyekben, az egyesület tisztikarában, a tagok buzgóságának, az alkalmas erőknél hiányában, hanem az egyesület szervezetében van a hiba.

E szervezetben lehet változtatni, ha a hibát felismerjük, gyógyíthatjuk is.

A szervezeti hiba abban rejlik, hogy nem vétetett tekintetbe az, miszerint egy öl működő gazdasági egyesületben 1—2—3 tisztségviselőnek sokat kell tanulni, dolgozni, a mit csak is kevésbé elfoglalt és fizetett tisztviselőktől várhatnánk.

Szervezzük ha kell, a megye és városok anyagi segélyével újra, jól kiválasztott fizetett tisztviselőkkal, az egyesületet — és más egyesületek példája szerint sikerülni fog megyénk gazdasági érdekeit, nagy mérvben előmozdítani.

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1890. január 20.

Tekintetes szerkesztő ur!

Hogy az utóbbi időben oly keveset foglalkozik a napi sajtó velünk, azt igazán nem tudjuk elgondolni, hogy mi lehet annak oka; mert ellene semmit sem vétettünk, s anyai anyaggal rendelkezünk, hogy irigy szemmel nézhetnek reánk a többi rendezett tanácsu városok.*)

*) Mindég szívesen látjuk érdekes tudósításait; csak mennél gyakrabban!

Hír reménynek bizonyult.

Végre a sok csalódás miatt tünekezni is kezdett. Helyét újlag a kínos aggodalom és remegés foglalták el a szívekben és lelkekben.

Meg is volt rá a méltó ok.

A marosmenti és közel havasi oláhok Axenti és Prodán, vezérségük alatt, Enyed körül, újlag nagy tömegekben gyülekeztek. Azt is egészen bizonyosra lehetett venni, hogy a császári rendes katonaság csak ideig óráig marad Enyeden.

Mig a császári rendes katonaság Enyeden pihenőt tartott, Enyed térségében Gráczé százados volt, kinek meg lehet adni, hogy a városi lakossággal szemben eléggé tisztességesen viselte magát. A nyilt rablást nem tűrte, sőt még a lopásokat is valamennyire korlátozta.

Rendes városi hatóság eme válságos napokban Enyeden nem létezett.

A Benedek János főhadnagysága alatt 1848. késő tavaszán szentesített alkotmányos törvényeink alapján megválasztott városi tanács*) a november 8-án történt általános menekülés folytán felbomlott, széthullott. Gráczé térségének, ennek 1849. január 1-én történt távozása után pedig Prodán volt Enyeden mint térségparancsnok a telyhatalmu urak. Az ők rendelkezéseikre kellett szólniuk végrehajtatniuk.

Valami tanács féle Hank József elnöke alatt létezett ugyan a következő egyénekből úgyszólván önmaguk által

*) 1848. tavaszán a városi tanács következőleg alakították meg: Főhadnagy (így nevezték akkor még Enyeden a város első tisztviselőjét) Benedek János, főjegyző Török Dániel ügyvéd, aljegyző Bálint Károly. Tanácsosok: Hank József, Benedek Sándor, Kiss Károly, Sz. Veress Gábor ügyvéd, Patkos Mátyas és Virágháti József, ügyész F. Sándor Elek. Pénztárnok Horváth Lajos, orátor Nagy József, levéltárnok Medgyesi Sándor, városgazda Veres Mózes, írások Czajler János, Segedi István, porkoláb Técsi Sámuel, szolgabírók Lozstár Károly, Polgári István, Beke János és Pinta János. Sáska Sándó szíves magán közlése alapján.

Külömben jobb is ez így, mert legalább azt hisz a nagy közönség, hogy a régi egyenetlenségek helyre állottak, pedig dehogyan, mert még most kell többeknek tritenie a keserű poharat, közelebből is itt járt a bíróságunknál egy vizsgáló bíró a kir. ügyész kíséretében, s hogy mit végezhetiek az az ő dolguk, s így jobb erről hallgatni, mert ugyis azok a nagy urak elvégzik teendőjüket a napi sajtó feljajdulása nélkül is.

Abrudbánya — Verespatak néhezék pénzalap választmányja is megválasztotta tisztí személyzetét. Elnöke lett Ajtai János Verespatakról, jegyzője Képes Ferencz és ügyvédje Krisán József Abrudbányáról, kiknek is kötelességük leend bányászatunk érdekében és felvirágzásán fáradozni.

Magán bányászatunk igazgatói évi rendes közgyűlést mind megtartották, valamennyi deficitel zárta be igazgatói jelentését, mit elég szomoruan vettünk tudomásul, nem maradván egyéb hátra, mint egy jobb jövőt reményleni, s az majd helyre fog pótolni minden veszteséget.

És most egy keveset írrok közigazgatási életünkről is, a mivel ugyan csak megvolnánk különösen ami a szellemi oldalát illeti, mert a restáncziák mind le öröklötték polgármesterünk buzgólkodása folytán, de nem így vagyunk ám anyagi helyzetünkkel; mert bizony ha nem többel, de mintegy 17 000 frt adóssággal kell küzködnünk, pedig megvallva az igazat, nem a város hanyagságából eredt, hanem tisztán az itten elhelyezett egy zászlóalj katonaság fenntartása szülte, mire bátran elmondhatjuk, hogy el katonáskodtuk, s így hát egy cseppet se csudálkozzék, s törje szép fejét Sidló számvevő barátom, hogy számadásai nem összbangzanak, mert nem is fog az addig, mig vagy 50%-ot reánk nem szólnak s így akkor majd minden rendbe lesz, a számadások is majd csak stimulni fognak.

Adó leszámolásunk is megtörtént mit Vör Károly leszámoló gyorsan és pontosan végzett, miért dicséret is illeti, s így őt az adó zavarokkal küzködő községeknek nyugodt lélekkel ajánljuk.

Az influenza hozzánk is eljutott szelid lefolyással jobb is ez így, mert úgy is egy más csapással is kell vesződnünk, szarvas marháink között a szájszél és körömfájás

TÁRCZA.

Emlékezés Nagyenyed pusztulására.

(1849. január 8.)

Szilágyi Farkastól.

A szerencsétlen város felett borongó baljóslatu csendet csak a Kolozsvár felől visszahuzódó rendetlen oláhcsapatok és császári rendes katonaság jövése menése zavarta.

Karácson harmadnapján érkezett Enyedre Vardéner tábornok a Ferdinánd gyalogosokkal, bukovinai vadászokkal, egy lovas csapatall s néhány ágyúval. Kimerültebb katonaságot ennél, csak a legtrikább esetekben lehet látni. Előfordult pl. az az eset, hogy a lovas lovával együtt elbukott a M.-utca közepén.

Enyedre már karácson másodnapján érkeztek császári rendes katonák kisebb csoportokban, rendtelenségben, leverten. Harmadnapján jött maga Vardéner s 1849. jan. 1-ig itt pihenőt tartott. Ágyúi a „Magyarutca” végén, hol jelenleg a honvédlaktanya áll voltak elhelyezve, tüzelésre készen. Ugy látszik a nyomunkban lenni hitt magyar csapatok támadásától tartottak minden perczben, melynek itt visszautasítása lehetett Vardéner szándéka.

A császáriak gyors és rendetlen visszavonulásukból, levertségükből az enyedik bizonyosra vették, hogy az osztrákok valahol kemény vereséget szenvedtek s az előre nyomuló magyar seregek nyomunkban vannak. Pár nap mulva biztosan tudták, hogy Tordát egy magyar sereg meg is szállotta.

Ezen hírvétele sok enyedi polgár szívében azon boldogító reményt keltette, hogy a szabadság órája gyorsan közelg. Néha sajjáról sajjára járta is a hír, hogy a magyar csapatok Tordáról el is indultak Enyed irányában s ma, holnap biztosan itt lesznek.

nagyban uralkodik, hanem hála a gondviselésnek ez is szűnő félben van, s így reméljük hogy a zár alól városunk fel lesz mentve.

Es most bezárom soraimat azon reménybe, hogy e pár sorok irásáért csak nem fognak ledorongolni. Mint Verespataki collegámat, pedig sok igazat mondott; ezért csak vigasztalja magát, hogy az nem leendő első és utolsó, hogy itten a közérdek pártolásáért ellenséget szerez s pedig más helyt, annak zászlója alatt elvhu barátokat s babérokat szerez.

r. 1.

SZINÉSZET.

Hátralékos szelvénybőrök, vásárosok és egy pár influenzamentes lélek képezik a színelőadások nagyon csekély számára redukált élvzomjás publikumát. Szegény kis publikum tapsol, éljenez, kiabál, derekasan viseli magát, sőt a belépő díjat is már előzetesen megfizette, de haj eme lelkes viselkedés sem képes a pénztár rideg kimutatását, ha nem is rózsássá, de legalább megnyugtató színezetűvé varázsolni. Valljuk meg, hogy ujabban színészeinknek rosszul kezd meenni dolguk; pedig Kömley Déván roppantul feldicsérte az enyediakat, s ha vagy egy eleven példányt látott, mint a gyanút mutatta fel annak meleg hangulatát a lágy meleg színházjáró dévaiaknak; no hanem most megszűnylené magát, mert a jó enyediak megváltoztak. Eji de jó is, hogy nem állít most hamar egy dévai ide, hogy megszámolta volna 18-án „Constantin Abbé” publikumát, pedig a darab kitűnő s a Kendi Kovács, Miklós, Bárdy, Rónai Karola és Miklós Ilonka dícsérates igyekezetével igen kellemes élvezetet nyújtott. Hogy többen legyenek, a derék igazgató 19-én Solymossy né asszonyt léptette fel „Tündérlak Magyarban” című énekes népszínműben. A hivatott mákedvelő minden jelenete után méltán érdemelte a közönség elismerő tapsait. 20-án Csiky Gergely kitűnő vigjátéka „Jó Fülöp” került színre. A cím szerepben Miklós G. tūrhető volt, hanem annál jobb Góth Mátys Kendy, osztatlan tetszés között játszott Miklós Ilonka szép kedves kis leány a Klára szerepében, ki úgy most, mint minden más fellépte alkalmával feltétlenül bírja a közönség meleg rokonszenvét. 21-én Kendy nagy reklámmal hirdette jutalomjátékát; „nevezzünk”, „nevezzünk” volt olvasható a színlap minden oldalán, de bizony azt a közvélemény utólagosan „boszszankodtunk”-ra változtatta. Ugyan hogy is volt képes az az okos ember — mert az kell legyen valamennyire különbben nem lehetne olyan jó színész — ezt választani magának? Nestroi német írónak ez egy igen jó darabja, de nem így, nem itt. A mint kedden láttuk, egy nagy ostobaság volt. Még a társadalom legkorlátoltabb szellemi tehatóság rétegeinél sem részeseült semmi tetszésben. Nem volt ritkaság a megfizetett 20, 30, 40 kr után való ingerült busongás szavakba öntött kifejezését hallani. A publikum a nagy reklámmal erősen fel volt

ültetve, mert a terem zsúfolásig megtelt s jobbadán olyan színház látogatókkal, kik 80, 60 és 40 krajczárjaikat a legjobb darabokra tartogatták. Igazán rossz néven vettük Kendytől, a közönség kedvencétől, hogy ilyen darabbal akarta mulattatni a jutalmazására oda gyűlt szíves publikumot. 22-én Szigethy József 100 arany pályadíjt nyert vigjátékát „A talusiak”-at láttuk (kevesen). Gyönyörködtünk mind a darabban, mind az előadásban. Öváry szerepében Miklós y igazgató, Miklós y Ilonka az Irma szerepében, emlitenem sem kell, hogy nagyon jók voltak. Gróf Erdey Zoltán Miklós y G. a szokottnál sokkal jobb, Halmi festő Kovács a szokottnál gyengébb, de azért nem rossz és Nagy né az özvegy szintén hibátlan játékkal egy élvezetes estét szereztek. 23-án Tóvölgyné Erzsí jutalmú Damas 5 felvonásos drámája „Korona és vérpad” került csekély számú közönség előtt színre. Pénteken szűnet volt. Szombaton 25-én „Doktor bácsi”-t láttuk összevágó kellemes előadásban. Na, hanem most jérünk vascsorázi.

Zwicker.

VEGYES HIREK.

Előfizetési felhívás a „KÖZÉRDEK” IX. évfolyamára.

A közügynek kívánunk szolgálatot tenni lapunkkal. Vármegyénk, városaink és községeink érdekei, fejlődése iránti őszintlen buzgalom vezérelt minket eddig és vezet a jövőben is. Kérjük vármegyénk mélyen tisztelt közönségét s mindazokat, kiket viszonyaink és közügyeink érdekelnek, méltányolják törekvéseinket s támogassanak nehéz feladatunkban.

A „Közérdek” előfizetési ára:

Egész évre	—	4 forint
Fél évre	—	2 „
Negyed évre	—	1 „

A „Közérdek” szerkesztősége és kiadója.

— Farsang. Influenza asszonyosság mindeddig megszálva tartotta Karneval herczag mulatni vágyó birodalmát. De az unalmas hölgy úgy látszik távozóban van s a megszállott népek és nemzetek az elmulasztott adókat sietnek a közszeretben álló herczag lábai elé rakni. Az iparos ifjak vigalmi bizottsága mindent elkövet, hogy február 1-én tartandó kedélyes és vidámnak ígérkező bálja a kívánalmaknak megfelelően méltón sorakozzék a december havában tartott fényes sikerű iparos estély mellé. Nem különbben a február 8-ra halasztott deák bál elé is a legszebb reményekkel nézünk. Vivat Karneval!

— Nekrológ. dr. Kósa Reznak János volt bányakintári főorvos, megye törvényhatóság s váróki képviselői tag f. hó 22-ikén hosszas betegeskedés után Nagyenyeden 55 éves korában jobb létre szenderült Diszes ravatánál, melyet a város és közeli vidék értel-

misége vett körül. dr. Bartók György ev. ref. lelkész tartott megható gyászimát, a behantolys előtt pedig dr. Reiner honvéd ezredorvos bucsuzott el a helybeli kar társak nevében a megbolgogultól. Szerető özvegyet hagyott hátra. Békén pihenjenek hamvai.

— Nekrológ. öz. Farkas Andrásné szül. Kiss Karolina benedeki volt ev. ref. papné f. hó 21-én reggeli 8 órákor élete 73-ik évében elhunyt.

— Ungár Mihály ügyvédi írnok e hó 22 halt el. Az elhunyt régebben vagyonos kereskedő volt s miután vagyonát elvesztette, becsületes munka által tartotta fenn magát és családját. Béke hanvaira.

— Nagyné Könyves Mari 26-án vasárnap tartandó jutalomjátékára, mely alkalmával „Válás után” kitűnő vigjáték kerülend színre, felhívjuk a t. színház átagató közönség becses figyelmét.

— Ha megcsordul Vincze. megteik a pince Bár telnek be a verses közmondás konkluziója, mert előtagja 22-én Vincze napján és az utána következő napokban a legsárosabb és locsósabb valóságban a vers utasítása szerint kifogástalanul megcsordult.

— Kövérszöllőbor. Megyénk e kiváló jelességű terméke, mely már annyi kiállításon — a hol csak megjelent — mindenütt a legelső kitüntetést nyerte, ezután városunkban is kapható lesz kicsiny mértékben vagyis palackokban. Értesülésünk szerint Cirner J. József derék kereskedőnk vállalkozott annak itten való forgalomba hozatalára. A lábadozó betegeknek és öregeknek erőt és életet adó valódi tokaji bor a fioxera pusztításai miatt ma már oly ritka, hogy a mi Európában most azon név alatt forgalomban van, annak bizonyára egy tized része sem kerül Tokajból, a többi pedig kisebb nagyobb sikerrel utánzott értéktelen gyártmány. És tudni kell azt is hogy éppen ritka volt a miatt a valódi tokaji bor, most már oly roppant drága, hogy azt csak a gazdag külföld nevezetesen Anglia és Németország veszi meg majdnem mind és szállítja ki, ugy hogy abból Magyarországon alig lehet valamit kapni, természetesen csak mesés áron. A szakértők határozott véleménye szerint a kövérszöllőbor hivatta van és teljesen alkalmas is arra, hogy a valódi tokait minden tekintetben teljesen pótolja, ugys mint páratlan zamatu nemes ital, ugys mint hatalmasan erősítő és üdítő gyógyító bor. A kövérszöllő mint esemege szőlő ugyan már régóta ismert és nem is igen ritkán fordul elő megyénkben, sőt a többi erdőlyrészi megyékben is, csak hogy eddig mint rakfaj — külön területen — bdrszőlőgyanánt nem mivelletett. Jeles tulajdonaira figyelmessé lévén dr. Bocz József városunk ismert orvosa mint szakértő borász a hetvenes évek közepén saját sárdi szőlőjében kísérlet képpen egy szépe cske területet telepített be külön és tisztán ezen szőlőfajjal. Es az eredmény nemcsak hogy megfelelt a várakozásnak, de az, több részben felül is multa. A valódi tokait ma már a valódi nemes kövérszöllőbor pótolja, mely a mellett még igen mérsékelt árért kapható. Ennek kis mértékben elárúsításával mega a termelő viszonyainál fogva nem foglalkozhatván, termésait eddig jobbadán kolozsvári, seges-

János, alk. főhadnagy, Benedek S. városi alk. tanácsos, az ügyvédek közül is számosan stb. stb. Kolozsvárt, Péterfi László professor, a felkelő oláhok által október hó közepén keresett kizások között Borosbocsárdon legyilkolt társaival együtt egy nagy, mai napig jeltelen sirhalom alatt. A Bethlen-főtanoda professorai közül egyedül az öreg Zeyk Miklós nem mozdult enyedről.

Zeyk József, Zeyk Domokos, Zeyk Miklós, Inczédi Samu. Mester Károly, ügyvéd. Gyarmathy Sámuel, Virágháti Farkas stb. stb. a magyar hadsereg soraiban.

Nem volt Enyeden Sándor Elek sem, kinek személyéhez Enyed polgárai már akkor szokatlan mérvben ragaszkodtak, egyéniségében teljesen bíztak. Ő, miután az alsófehérmegyei birtokosokból, és enyedi polgárokból 1848. tavaszán alakult a „nemzetőr század” parancsnoksága a szenttamási sánezektől hazatért honvéd százados Inczédi Sámuelnek, a gyakorlott és rettenthetetlen katonának, október közepén önként átadta, ugyan azon hó 23-án Lengyel Gábor enyedi és alsófehérmegyei tekintélyes birtokossal mint Enyed küldöttei, az erdélyi megyékben erősen szorongatott magyarság segélyére megindult felkelő székelyek elibe ment, hogy jöveteiket sietessék.

Ez a rendetlen székely sereg, melynek ép N. Enyed megvédése lett volna feladata s mely küldötteink nogatására jövetelét most már gyorsította is, Radnóthall nov. 7-én szétszórattott, összemert s S. E. és L. G. is csak életveszélyek között menekültek és jutottak el nov. 8-án Tordára.**) S. E. nek november 9-én kellemetlen

**) Miután a rendetlen székely sereg Góden tábora által szétszórattott Enyed küldöttei a Maros gátján deréig, sőt vallyig érő vízben jutottak át a víz jobb partjára s a fegyveres oláhcsapatok kikerülésével, hegyi utakon folytatták menekülési utjukat Torda irányába. Mikor nov. 8-án este felé, az Enyedről elvonult magyar csapatok és menekülők beláthatlan hosszú sora Torda közelébe megérkeztek, ép, akkor jöttek S. E. és L. G. a Polyánból kivezető ország uton s hol a két ut keresztezi egymást, találkoztunk össze velök. Milyen találkozás volt. Mindkettő kivolt a veszélyes ut kiállott fára-

szóváltása volt ifju báró K e m é n y Istvánnal, mint Alsófehérmegye akkori főispánjával azért mert megengedte, hogy az alsófehérmegyei és enyedi nemzetőr század, mely első sorban tűzhelyének védelmezése czéljából alakult, Enyedről kivonuljon s ez által a szerencsétlen város a boszszu szomjas oláháság szabad és biztos zsákmányul mondhatni odadobassék. Régi tapasztalat, hogy a nyomorúság idejében és miatt elkekeredve levő emberek össze szoktak veszni s a meglevő bajt és nyomorúságot ez által is fokozzák.

Nem akarom e helyen és alkalmommal vitatni, hogy S. E.-nek igaza volt-e, vagy nem volt igaza, midőn ifju b. K. I. nak, a most említett ok miatt, első felhevülésében, kissé éles szemrehányást tett.

Tény, hogy ezen alkalmommal történt szóváltásuk miatt, Alsófehérmegyeinek eme volt s csaknem egy időben elhalt két kiváló férfa között, végig, olykor leplezett, többször nem is leplezett feszültség állott fenn.

Sándor Elek Tordáról sietve Kolozsvárra ment kormánybiztos B. Vay Miklóshoz kérelmezni a védelemtől megfosztott Enyed érdekében s miután kérésével, az adott viszonyok kényszerítő erejére hivatkozással elutasított, ez ügyben magát Kossuthot kereste fel Pesten.

A magyar seregnek Erdélyből e közben történt váratlan és gyors kivonulásuk miatt, Enyed sorsán javítani, ekkor már magának Kossuthnak sem állott hatalmában. Csatlakozott tehát ő is a Bem tábornok, később báró Kemény Farkas ezredes seregéhez, kinek parancsnoksága alatt állott az Enyedről kivont nemzetőr csapat. Ennek vezetését mint százados újólág átvette s százada élén szolgált a szabadságharcz ügyét.***)

dalmai miatt mertülve s teljesen megtörve, S. E. övéi után kérdezőkötött s miután azonnal ránk talált, mert szekerünk a Polyánba vezető ut közelében állott, oda jött hozzánk; az indulat és lelki fájdalom miatt egész testében reszketett, pár kérdő szót intézett hozzánk, aztán anyja vállára borult.

**) Ezen század Enyed elpusztulása után az onnan menekült polgárokból kiegészítve a téli és tavaszi hónapokban Deézs város helyrőségét képezte. Zsibónál tette le a fegyvert.

Fegyveres ellentállásra képes fiatalság sem volt Enyeden 1848. utolsó és 1849. első napjaiban.

A Bethlen-főtanoda gyönyörű fiatalsága s ennek hazafias példaadását követve az iparos fiatalságnak is igen nagy része már akkor, mikor a rendes honvédszázaljak megalakítása folyamatba indult, beállott ezek egyikébe vagy másikába; legtöbben a harcz dícsőségének annyira babérát aratott 11 honvéd zászlójába s ez uton még a nyár folyamán odahagyta volt Enyedet.

A középkorban levő férfiak, részint mint a polgári nemzetőr csapat részint mint a vadász század (sittzesek) és lovas nemzetőr csapat tagjai hagyták el Enyedet a derék gróf Mikes Kelemen honvédlóvassági ezredes parancsnoksága alatt, nov. 8-án.

A katastrofát közvetlenül megelőző napokban tehát Enyed, férfi lakosságának java részét nélkülözte. Ép azt a részt, melyben az erkölcsi és fizikai erő rejlett.

Alig volt ekkor Enyeden más mint hajlott életkorban levő férfiak, nők, gyermekek. Ilyen erővel, az Enyedet köröskörül környező 12—15 ezer főnyi fegyveres oláhhval szemben, az ellenség számához viszonyítva egy maroknyi fegyvertelen, gyámoltalan nép, fegyveres önvédelmi küzdelemre természetesen még csak nem is gondolhatott. Kivülről jövő segítség nélkül ilyenre valóban nem is gondolt itt akkor senki.

Menekült innen ki csak tehette, ki pedig nem tehette folytonos remegés között számlálta a lomha lassúsággal aláló napokat; gondolt szomorú végzetére,

Azért tartottam szükségesnek ezekről némi részletezéssel szólani, hogy felvilágosítást nyujtsak azoknak, kik Nagyenyed akkori viszonyai ismeretének hiájával lévén, hajlandók gyavasággal vádolni ennek szerencsétlen polgárságát, hogy ellentállás kifejtése nélkül engedte tűzhelyét felváltani, magát legyilkoltatni.

„Ne ítéljete, hogy ne ítéltessetek”. Szóljatok inkább eképen: „Atyánk ne vigy minket kísértetbe, de megsza- badíts a gonosztól”.

(Folytatása következik.)

vári stb. borke az nem igen barátunk vállá fogja elégiteni.

— A n. nyel folyt le, v s a pénztelenség

— A eső serényen folyda mélyégre kemellő mélységre teszi. A szaké a hid állandósá odástól megóva

— Nyilva nek a felruházási Szilágyi Farkas elné 10 frt, Kovács (Lippai) 2 frt, B. Gábor 4 frt, öz. Sándor, Nagy Gó id. Szabó Ferencz Vilmosné 2—2 frt Sámuel, Dezső Zs Adler Sándorné 1

2. Török Bertalan Kemény Kálmán, 2—2 frt, Csató J. Gyöngyi, Gyarmath Farnos Árpád, 1—1 frt, Pekár Ungár Sámuel, B. Borsos József 20 Farkas Mária 1 Papp Gyuláné 5

— Nyilva 1889 decz. 26. Meskó Jakab 1 20 kr. Molnár K. Karoly 2 frt. V. Lajosné 1 frt. B. István 2 frt. Luk Vilmos 2 frt. Cz. 1 frt 20 kr. Ajt. István 1 frt 50 Lajos 50 kr. Ma ezen felülzetése fejezi ki a kegye

— A b. kétféle szappa drágát, mely a szappannak az utobbiak p jobb illata van ségesek e, ezt szer gyárosok főlebb „finom” mely a bőrt b finomságot ad távolítja, így s teni. Dr. Pop. nővény szappa kros napraforgó össze a hason végre 50 kros nemcsak a leg tartosságuk, által rendkivt enyeden: Ko Cirner J. J. J.

Kurilovi midőn egy lo kisasszonytól, tozott, de az gyomrot inge papája egy u gyakorlatilag Kurilovitsch Borisovkó ur Almanach de kívül az ő sa ideák a mege

Kurilovi kegyetlenségé mindent felt vendégtől is igyék, a mit vigyázat. — nem evett e kára ált, m menyasszony kába vigye.

atyja utána meg a zabot Vojciechnél

vári stb. borkereskedőknek adta el s így városunkban az nem igen volt kapható. Örvendünk hogy Cirner J. barátunk vállalkozó szelleme közönségünk igényét kifogja elégíteni s válatának szép sikert kívánunk.

— **A n. enyedi januári vásár** silány eredmény nyel folyt le, vevők és eladók kevés számmal jelentkeztek s a pénztelenség miatt élénk forgalom nem fejlődhetett ki.

— **A esombordí álló hid** czölöpözési munkálatai serényen folynak, de mint haljuk a mederben 2½ méter mélységre kemény kőréteg vonul el mely a czölöpök kellő mélységre beverését megnehezíti vagy lehetetlenné teszi. A szakértők dolga ideje korán gondoskodni, hogy a hid állandósága biztosítsák s a megye nagy károsodástól megóvassék.

— **Nyilvános köszönet.** A szegény tanulókat segélyező körnek a felruházási költségek fedezésére adakozni sziveskedtek: Tiszt Szilágyi Farkas elnök ur kezéhez érkezett adományok: Zeyk Miklósné 10 frt, Kovács József és neje Witner Margit 10 frt, Nagy Mózes (Lippai) 2 frt, Barabás Károlyné (20 frank) 9 frt 34 kr, Zeyk Gábor 4 frt, öz. Kemény Dénesné 3 frt, Bekésy Zsigmond, Kiss Sándor, Nagy Géza 1—1 frt. I. Müller Mihályné 5 nagysága ivén id. Szabó Ferencz, Morágyi Istvánné, Müller Mihályné, Krizmánits Vilmosné 2—2 frt. Czinege Ferencz, Rákosi Bálintné, id. Déssi Sámuel, Dezso Zsigmondné, Eröss Istvánné, dr. Jency Elekné 1—1 frt, Adler Sándorné 1 frt 1 teli felső, Grünfeld Leopoldné 2 kabát. 2. Török Bertalané ögsa. ivén: Igid. br. Kemény György 3 frt, br. Kemény Kálmán, Pogány János, id. br. Kemény György, (Láador) 2—2 frt. Csató János, Török Bertalané, Török Bertalan, Török Gyöngyi, Gyarmati Samu, Polyovits Sándorné, Török Antal, dr. Farnos Árpád, Veress Miklósné, öz. Vechsler Salamonné, Senk Lajosné, Texe János, Török János, Szakács Lajos, Schopf Lajos 1—1 frt. Pekár Arminné 60 kr. Radivó Károly, Paulini Rudolf Ungár Sámuel, Reich Mihályné, 50—50 kr. Henrich Frigyes 30 kr. Borsos József 20 kr. Tóth Miklósné 1 frt és ruhaneműek. Úrmósy Farkas Mária 1 frt és 2 keszkenő. Kiss Albertné 1 frt és 2 kalap. Papp Gyuláné 5 drb ruhanemű. Szilágyi József 7 drb ruhanemű.

— **Nyilvános nyugtázas.** A zalathnai ev. ref. egyház javára 1889 decz. 26. án) rendezett színelőadás alkalmával felülfizettek: Meskó Jakab 1 frt 20 kr. Boga Imre 70 kr. Pipos Lázárné 1 frt 20 kr. Molnár Károly 1 frt 10 kr. Czelberg Gusztáv 40 kr. Nagy Károly 2 frt. Venetschek Mihály 2 frt. Szántó József 50 kr. Elesanczki Lajosné 1 frt. Batár Sándor 1 frt. Batár Sándorné 1 frt. Ferenczi István 2 frt. Lukacs Mihály 1 frt. Gombár János 30 kr. Folberth Vilmos 2 frt. Czéténi József 1 frt. Vass Mózes 2 frt. Spindler Péter 1 frt 20 kr. Ajtai Gyula 70 kr. Záknoffy Antal 1 frt. Slafkoviti István 1 frt 50 kr. Csiky János 60 kr. Tamsa József 20 kr. Salats Lajos 50 kr. Maskoviz Nándor 1 frt. Kozma Andor 30 kr. Midőn ezen felülfizetéseket nyugtázza az egyház nevében szíves köszönetét fejezi ki a kegyes adakozóknak. Az egyház elöljárósága.

— **A bőr ápolása.** A nagy közönség legtöbbször kétféle szappant vásárol és pedig rozsz olesót, vagy drágát, melyet finomnak tart. Az első az azt hiszik, hogy a szappannak csak az a hivatása, hogy a piszkot lemossa az utobbiak pedig azért adnak többet a szappanért, mert jobb illata van. De hogy ezek a szappanok jók és egészségesek e. ezt kevés ember kutatja. Szappan vagy illatszert gyárosok nem egészségügyi szakértők és így legfőkébb „finom” szappant készíthetnek. de egészségeset, mely a bőrt bársonypuhává teszi és annak üdeséget és finomságot ad a bőrnek minden rendellenességeit el távolítja, ily szappant csak orvosi szakférfi képes készíteni. Dr. Popp J. G. udvari szállítónak 30 kros gyógy-növény szappana mindezekkel a tulajdonságokkal bir. 40 kros napraforgó virág szappana, mely nem tévesztendő össze a hasonnevű sötétbarna gycerin szappannal és végre 50 kros Vénus szappana (Savon imperial de Vénus) nemesek a legfinomabb divat pipere szappanok, hanem tartosságuk, illatuk és a bőrt finomító tulajdonságaik által rendkívül kedveltek is — E szerek kaphatók: Nagy enyeden: Kovács J. és Varró F. gyógyszerészeknél és Cirner J. J. kereskedőnél.

CSARNOK.

Reggelizik.

Irta: Sacher-Masoch L.

Kurilovitsch Ermogen még pihepárnán feküdt, midőn egy lovas legény menyasszonyától, Borisovkó Iréna kisasszonytól egy illatos levélkét hozott. Tartalma is illatozott, de az illatnak oly nemével, mely különösen a gyomrot ingerli. Közli a szeretetre méltó gyermek, hogy papája egy új pástétomot eszelt ki, melyet ő konyháján gyakorlatilag is megalkott. Ére a pástétomra lett Kurilovitsch meghiva. Ő tudta is azt méltatni, mert Borisovkó ur nagy inyencz volt, ki a tündöklő hírv Almanach des Gourmads szerint tartott konyhát s ezenkívül az ő saját fejében is mindig voltak új meg új ideák a megehető esodamítvek köréből.

Kurilovitsch a galicziai vendégszeretetet az egész kegyetlenségében ismerte; az a vendégszeretet olyan, mely mindent feltálat, a mi csak van egy háznál, de a vendégtől is megkívánja, hogy mindeat meg egyék és igyék, a mit elejébe tesznek, így kívánja a szükséges elővigyázat. — Övét oly szorosra fűzte, mint csak lehetett, nem evett egyebet, egy csésze kávéval és akkor a brieskára ült, mely őt a tavaszi pompában uszó vidéken át menyasszonyához és a sokat ígérő pástétomhoz Volosiankába vigye. — A jármű már kívül volt a kapun, midőn atyja utána kiáltott, hogy mégis alkalomszerűleg nézze meg a zabot Sepochorban a papnál. „És a tehenet Vojeicshnál” — mondá anyja. — „És bizony, kérte a

nagynéni, megkérdezhetnéd Sygjéritzől, hogy hogy van kedves neje, mert nagyon gyengélkedett szegény” Kurilovitsch bolintott a fejével és tovább ment. Szerencsésen megérkezett a legközelebbi falug, halja, hogy kiáltják s lát egy embert, ki utána fut. — Egy gazdag paraszt volt, kinek nagy befolyása van a választásoknál. „Nem, az nem megy — mond lelkendezve, a mint a fiatal nemes meglátta berobogni — hogy az én jöltevé uram ne költsön el nálam egy kis reggelit”.

Nem volt egyéb hátra, mint megfordulni, leszállani s a kolbászt meg égett bort magába erőszakolni, melyet a befolyásos választó tett elébe. Mivel Kurilovitsch még semmit sem evett, legjobb étvágygyal fogyasztotta az ételeket, azután keményen megrázta házi gazdájának kezét és utját tovább folytatta.

A végzet úgy akarta, hogy a nemesi udvar előtt egyik ló elvesztesse patkóját és hogy míg a falu kovácsa egy újat tesz fel, az uraság Bacinski Kurilovitsch urat észre vegye. Bacinski fősvény híriben állott. De mégis becsületből itt is a vendégszeretet még mindig kegyetlenebb volt a fősvénységénél. — Be kellett lépnie és ennie. Sokat nem tettek fel elébe, de a kevéssel meg kellett birkozni, minden szabódása daczára.

Ismét vidáman ment tovább Sepochovig, hol a papi lak előtt megállott és a zabot megszemlélte, melyet az öreg Kurilovitsch eladás végett termelt.

Miután ezen ténykedés meg volt cselekedve, ki nyilvánította a papné, hogy a reggeli várja az urakat.

— **Köszönöm** — válaszolt Kurilovitsch és mindjárt a pástétomra meg a mátkájára gondolt, — én már reggeliztem, köszönöm igazán.

— **Ugyan, Nagyságos ur,** csak nem fog ön minket így megszeretni.

— **De hiszen nekem ezen felül még rozsz is a gyomrom.**

— **Jaj ez ellen nekünk kitűnő ecetes ugorokánk van és egy keserünk, — oh! a receptje még a szülőanyamtól van.** Kóstolja csak.

Tehát ő addig kóstolta a míg kényszerítették, — midőn ismét a szekerében ült övét egy lyukkal kijebb esatolta. — „Azután sehol sem fognak többet megállani”. ordit a kocsis fölébe.

— **Ugy gondolom, még Vojeicsh urnál”.**

— **Igen, igen de sehol másutt”.**

Vojeicsh ur Filipkoveze birtokosa volt, tékozló a legrosszabb fajtából, a ki a gabonát, mindig a lábán adta el és már két birtokot, több erdőt, rétet és legelőt mulatott el barátaival. Nagy elragadtatással ment fiatal szomszédja elé, megölelte, megsókolta és megrendelte, hogy mindent, a mi a háznál csak jó és élvezhető, adjanak föl tüstént.

— **Engedelmet kérek** — kiált Kurilovitsch — „én csak azért jöttem, hogy átmenet közben nézzem meg a Szevicer tehenet, aztán tovább kell menjek, mert várnak Volosiankában.

— **De egy ilyen kis reggeli en passant.**

— **Kérem én már háromszor reggeliztem.**

— **Mit beszél, háromszor? a maga korában én, a nélkül, hogy szót szaporítottam volna, hatszor reggeliztem.**

Vojeicsh ur rábeszélő képességével szemben nem lehetett ellenállani. Miután a tehenet megnézte és és megvette, bemantek reggelizni. A szegény áldozatnak minden kísérlete, — hogy valamiképen megszabaduljon, — hajótörést szenvedett. — **Hogyan? Ön megveti ezt a srácit? Épen ezen a héten kívánt Stanislaus August király efféléit enni”.** Tehát meg kellett a srácit izlelnie.

— **Hogyan? Rosszul sült volna el ezen salmi?**

Fiatal ember, ezen salmi I. Napoleon szakácsa keze által készült Warsóban léte alatt 1806-ban. Tisztelet az ilyen tekintélyeknek.

Kurilovitsch megkóstolta. „Valóban igen jó”.

— **Hát aztán vegyen még egy kicsit s ne genirozza magát”, erre kirakott neki annyit, mi háromnak is sok lett volna.**

Midőn Kurilovitsch fájdalmas mosoly közt sohajtva ismét felült brieskájára, mindjárt két lyukal kellett övét bővebbre esatolnia.

— **De már most hajs, s menj a lelke üdvösségén is keresztül ha valaki feltartóztat”.**

A tájon keresztül vágatva a szekér Babiancze városkához érkezett, de itt sorompó zárta el az utazt és míg Kurilovitsch a vámot fizette, a huszárok megérkeztek a gyakorlatról. A tisztok szívélyesen üdvözölték Kurilovitschot.

— **Hova? A bájos mátkához? — Szerencse gyermeke! hangzott minden oldalról. Azután Greif kapitány vette fel a szót.**

Mi önnök kedves atyjánál élvezett pompás dínorért rég adósak vagyunk a revancheval és mivel udvari szállítónktól épen most érkezett egy küldemény ezennel önt a tisztikar nevében meghívom”.

— **„Nagyon megtisztelve érzem magamat” — válaszolt kurilovitsch, „de Volosiankában várnak és azon**

kívül én már épen négyszer reggeliztem, tehát nem lehetne holnap. . . .

— **„Nem, nem”, — halzott minden oldalról. A tisztok kiemelték a szerencsétlent a kocsiól s elvitték a kaszinóba, melyet Nasenrothnál, a boltosnál, rögtönöztek maguknak. Az egész komfort két színes képpel ékesítet szobából állott, a melyben egy elvirágozott keretet is volt, melyen Kurilovitschnak helyet mutattak és aztán megkezdődött a bacchanalia. Az áldozat itt nem annyira az evésben, mint az ivásban állott és midőn útját ismét folytatta a tárgyakat mind sajátóságos vidám rózsaszínben látta, oly vidámaknak, mint a champagner hatja és oly rózsaszínűeknek, mint a Sillery mousseux.**

— **„Na nekem már igazán elég”, nevetett Kurilovitsch magában.**

— **„Nekem is” tódtá a kocsis.**

— **„Neked? Itt te is ittal?”**

— **Persze, hogy igen még ugyan pompás tüzes magyar bort kűnn a tisztú legényekkel.**

Most mind ketten oly vidám duettben kacagtak, mintha csiklandózták volna őket.

— **Te, igazán rózsaszín az ég?”**

— **Nekem úgy tetszik, hogy egészen sárga, tisztá arany, — felel a kocsis.**

— **Akkor, ti zsványok, kétségkívül tokait ittatok.**

— **A brieska repült keresztül árkon-bokron, a kocsis egy dalt énekelt és Kurilovitsch addig kacagott, míg könnyei csordultak.**

Rövid idő alatt a nemes okopi udvarhoz értek. Az urnő, az igéző özvegy Zabska asszony az erkélyen ült. A kocsis tovább hajtott, de ő mégis felállva rózsás ujacskaival intett Kurilovitschnak.

— **„Állj meg” — mondá és leugrott a kocsiól. Mivel egy párszor megtette, most is úgy érezte magát hangolva, hogy azokat a rózsás kacsokat, melyek neki oly szeretetre méltóan intettek, megsókolja. Felugrott az erkély lépcsőjére s midőn Zabska asszony, a tetőtől talpig bájos olimpusi istennő előtte állott, így kiáltott fel, (tulajdonképen a Sillery mousseux volt) — „Ah! mily szép ma maga!”**

A hódítani vágyó özvegy mosolygot, bár ő erről egészen meg volt győződve, mégis szívesen vette az ilyen tiszteletteljes nyilatkozatokat.

— **„Igen örvendek, hogy tetszem önnek”, — mondá, de ön bizonyosan még nem reggelizett?”**

— **Dehogyan nem, sőt már egy néhányszor.**

— **Nem tesz semmit önnek nem szabad nekem kosarat adni.**

— **Eszembe sem jut. Ki tudna magának ellenállani Majd együtt állnak az illatos, hűvös, félhomályu szobában. Zabska asszony folyton szelt neki, de ő arra kevésbé figyelt, kizárólagosan annak kezével volt elfoglalva, mit még mindig hevesen csókolgatott.**

— **De vegyen — mond e közben ép oly követelve, mint szeretetreméltóan — innen ebből e fehér créméből.**

— **Engedjen meg, nekem ma maga rózsásnak tetszik.**

— **Inkább az ön kedélye látszik ma rózsásnak.**

— **Csupán jelenlétének bájától.**

— **Balgaság! hisz ön jegyes.**

— **Hát lehetek ön azért vak egy ilyen ingerlő szép asszonnyal szemben, mint milyen maga?”**

Midőn végtére távozatott, mindenütt bajt csinálván: egy értékes serleget eltört, az asztalkendőt végig öntötte borral s végre az özvegynek szerelmi vallomást is tett szerencsésére ez nem vette komolyan, hanem egyszerűen kinerette s még akkor is nevetett, midőn ismét az erkélyen állva bucsuzól kendőjét lebegtette.

Most Kurilovitsch elaludt és csak akkor ébredett fel, midőn szekere az olexincei udvar előtt állott és Sygjeric ur, családjának öreg barátja, őt üdvözölte.

— **Bocsánat — hebegett az áldozat, — az éjjel rosszul aludtam s azért vett rajtam erőt ez a lethargia.**

— **„Minek a sok szó, az én drága Kurilovitschomnak fia mindig szívesen van látva”.**

Miután az áldozat a Sygjeric asszony egészségéről tudomást szerzett, elkezdődött az asztalterítés.

— **„Az isten kedvéért, legyen könyörületes, én oly szerencsétlen vagyok”.**

Ez mitsem segített, (könyörületről szó sem volt) megeztették, bármennyire szabadkozott. — **„Oh galicziai vendégszeretet!” — mormolá sohajtva, midőn Olexincét szerencsésen háta mögött látta, — „te megölsz minket mosolyoddal. Ha az ördög előállana odaadnám halhatatlan lelkemet egy dupla üres gyomorért”.**

De a kinszenvedéseknél még egyáltalában nem volt vége. A királyutczán találkozik szegény Kurilovitsch gróf Krasickivel, ki magához hívta őt egy reggelire. Persze, hogy lehetetlen volt egy mágnásnak „nem”-et mondani, így tehát ő nyolczadikszor reggelizett és övén megint tágitott egyet.

Most következett a kerületi székvaros.

Itt ahhoz az irtózatos emberhez kellett fordulnia váltott pénzért, kit Liebesmann Móricznak hívnak és kinek most is adós 500 frttal.

Ime ott is ül selyem kaffában a ház előtti padon. Természetesen megint egy meghívás és a kilenczedik reggeli; — következett a tizedik a kerületi kapitánynál, ki épen ablakán állott, midőn a kocsi elrobogott; őt sem lehetett a legkevésbé sem megsérteni.

Az öt már az utolsó lyukra volt csatolva, hanem azért a városban roppant nagy dolog történt.

A Tarnovka féle vendéglő költözött el. Persze, hogy ott ültek barátai és dözsöltek, a készülődő cigányok hegedűjének czinczorgása és a czimbalom hangjai mellett. Igen természetes, hogy bevonszolták a kocsmába s midőn a nyitott ablakon át mag akart szökni, lábánál fogva vissza rántották. S csak aztán engedték szabadon, hogy tizenegyedikeszer megreggelizett.

Dél volt, midőn Volosianukába megérkezett. Bizony fáradságába került a kocsiból kiszállani és az ebédlőbe jutni. Ugy érezte magát, mint a mesebeli farkas, melynek a gödölye helyett kő volt a hasába varva. — Borisovko dorgáló tekintettel fogadta. — bájos mátkája a legszeretetre méltóbb mosolylyal.

— „Ily későn”, — mond a házi ur — az az ön hibája, hogy mindent megettünk. Csak ép a pástétomra érkezik eléggé jókor.”

A Borisovko remeke lett feltálatva, ki reszkető kezekkel kezdte meg azt, és úgy érezte magát, mint egy diectivágó színész, a ki először lép fel valamely nagy szerepben.

— „Kérem! parancsoljanak!”

Elragadtatással vett mindenki, — kóstolta — ismét kóstolta, helyeslőleg bölintott és aztán minden oldalról diectivágó szavak hangzottak. Borisovko mosolyogva hajlongott, mint egy tetszését nyilvánító tapsoló közönség előtt.

— „De ön — Kurilovics ur?”

— „Kitűnő, soha sem ettem valami ehez hasonló!”

— „Akkor lásson hozzá jól!”

Kurilovics ismét megkóstolta. — „Valóban ön művész a konyhaszatban.”

— „Nem látszik, mert úgy eszik pástétomomból, mint egy kanári madár.”

— „Én már — — —”

— „Nem, engem ön rá akar szedni nyájassággal — Valóban olyan rossz az a pástétom?”

A jelenlevő vendégek megvetőleg néztek Kurilovicsra.

— „Ellenkezőleg, ez legyőz minden pástétomot, mely az „Almanach des Gourmand”-ban van.”

— „Kérem, ne ócsárolják” — válaszolt Borisovko, — „mert én az „Almanach des Gourmands” szerkesztőjét ép úgy tiszteltem, mint Voltairt, Schillert és Puskit, az egy klasszikus és én legfennebb egy romantikus vagyok a konyhaszatban. De hát egyék.”

— „Drága Borisovko uram, nem tudok, a legjobb akarat mellett sem.”

— „És miért nem?”

— „Igen, miért nem?” — kérdezte most Iréne lángoló szemekkel.

— „Mert, — igen — mert tizenegyszer kellett utközben reggeliznem.”

— „Ha ön már 11-szer reggelizett, megpróbálhatja 12-szer is.”

— „Ezt a következtetést nem osztom.”

— „Ne a következtetést ossza, hanem a pástétomot.”

— „Lehetetlen!”

— „12 az Isten igaza.”

— „Én mindig 3 nak hallottam.”

— „Kérem 12 hónap, 12 apostol, stb.”

— „Engedelmet kérek, én többé nem vagyok én, inkább halott vagyok, mint élő.”

— „Ön megveti művem, következőleg megvet engemet” — mondá Borisovko a Jupiter modorában, mikor az villámokat szór. „Ön megsértett engem.”

— „Most látom, hogy ön nem szeret engem” — mondá halkan a szép Iréne.

Kurilovics tett még egy utolsó kísérletet s belegyömöszölt szájába egy darab pástétomot, hanem csak megforgatta s azután kilökte a kertbe, egy rózsabokor tövébe.

A következő napon a szegény Kurilovics a következő sorokat kapja:

„Miatán meggyőződtem arról, hogy ön nem nekem való nő, és az én Iréne leányom, ki a pástétomot készítette, velem együtt úgy nyilatkozik, hogy egy férfi, ki a háziaszony jelességeit nem tudja megbecsülni, soha sem lehet jó férj. Így hát a jegyességet felbontjuk és önnek minden jót kívánunk. Borisovko Nikesor.”

Lengyel György.

Gazdasági vegyes.

* A talaj javítása termékeny földdel. A gazdák figyelmét njabban egy valószínűleg nem kis fontosságú dolog költi fel. Hellriegel tanár felfedezte, hogy némely szegény talajon, melyen a pillangósok csak nyomorult tengődnék, azonnal buja fejlődés mutatkozik, ha a földnek 6—10 mm. termékeny földet szétésznek. Ez a felfedezés nevezetes haladás, mert ezen az alapon további

vizsgálatokat lehet tenni a talajkeverés eddig sok esetben ki nem fűrkészett hatása, a talajkimerültség, talaj-fáradtság stb. tekintetében, mely kérdések a gazdákat szerfölött érdeklik.

* A madarak kalitkájának kigőzölgése rontja a levegőt s azért meg kell akadályozni. Ez igen egyszerűen oly módon történik, hogy a kalitka fenekére közönséges gipszet hintünk, különösen az itató és fürdőcsészék vagy vályuk körül. A gipszre egy kis homokot hintünk. Ugyanígy akadályozhatjuk meg a galambdúcok és baromfióka kigőzölgését is. A gipszet erre a célra azért is ajánljuk, mert a baromfi és madártrágyát jelentékenyen javítja.

Felölös szerkesztőség:

DR. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Seiden-Grenadines, schwarz und farbig (auch alle Lichtfarben) 95 kr. bis fl. 9.25 per Meter (in 18 Qual) — versendet robenweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant) Zürich. — Muster ungehend. — Briefe kosten 10 kr. Porto. (8)

A Minorita-rend ügynevezett Rezidentia épületében 2 egymásba nyíló tágas szoba szép nagy tágas konyhával, kamara és fás színnel a földszinten, 1 külön szobával az emeleten kiadó. (2-3) Értekezhetni BISZTRITSÁNYI LAJOS-nál.

Arverési hirdetmény.

4834/1889. tkvi
A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által J a k a b y Albertnek Bartha Ferencz elleni végrehajtási ügyében, végrehajtató kérelmére, a végrehajtási árverést 65 frt 77 kr. tőke követelés, ennek 1873. évi január hó 1. napjától július 1-ig 12%, azon innen 8% kamata 9 frt 90 kr. perbeli, 9 frt 60 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 5 frt 80 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítésévégett, végrehajtást szenvedő Bartha Ferencznek a nagyenyedi 444. sztkjben A + 1. és 5. rsz. 946. 947. 948. 4703. hrsz. alatti ingatlanaira 1050. frt kikiáltási árban, továbbá a nagyenyedi 325. sztkjnyvben A + 1—12 rsz. a. alatti fekvőkből, végrehajtást szenvedőt megillető egy negyed rész ingatlanára 2341. frt megállapított kikiáltásiárban elrendeltetik. Az árverés 1890. évi márczius hó 4-ik napján d. e. 10 órakor a keblti tkvi irodában fog megtartatni.

Arverezni szándékozik, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban letenni. Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre váltta után 2 egyelő részben 30 és 60 nap a. minden egyes részlet után az árverés napjától, számítandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Nagyenyed város tanácsánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyeden, 1889. augusztus 17. Csegezi, k. aljárásbíró.

Sz. 151—1890 j. j. ig.

Arverési hirdetmény

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola tulajdonát képező következő javak külön-külön haszonbérbe adatnak f. év ápril hó 24-től 6 egymásután következő évre.

1., a felenyedi határon a „kispad és borsó-földek” nevű erdei legelő, árverés ideje február hó 12-én délelőtt 11 órakor.

2., a várszeg-utca végén levő eddigelé korcsmahelyiségképp használt ház és telek, árverési idő február 19. délelőtt 11 óra.

3., az alszegben levő 630. és 632. számú házak, árverési idő f. évi január 29. d. e. 11 óra.

Az árverés helyisége a főiskola joggyüi és ószággazgatósági irodája, hol a részletes árverési eltelek is a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Nagyenyeden 1890. január 24-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Dr. BO CZ J. PINCÉJÉBŐ L.
Sárdi 1885-beli
KÖVÉRSZŐLLŐBOR
Ára: egy nagy palacznak (á 1 liter) 1 frt.
Kapható CZIRNER J. JÓZSEF kereskedésében (1-3)

Ny. Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1890.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghust gyógyít és erősíti a fogkövet eltávolítja és képződését megátolja; a szájbűzt azonnal megszünteti n a p o n t a i h a s z n á l a t n á l es. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi
Dr. POPP világszerte Anatherin hírvé SZÁJVIZE
kétyszer oly nagy palacszkokban, mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó
Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat folyton egészeséges s szépállapotban tartja
Dr. POPP anatherin fogpasztája mely a legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére
Dr. POPP fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz a nélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megsértené.
Dr. POPP növényesszappana a legjobb gyógy pipere-szappana mindennemű bőrképződés ellen és különösen furdőkőhöz
Dr. POPP NAPRAFORGÓ (szappan) (nem glicerin). A legújabb és a legfinomabb divat-pipere-szappanok. A bőrt bárszönyfőnmő teszik.
Árak: Anatherin-szájvíz 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr
Anatherin fogpasztája tégelyben 1 frt 22 kr. Aromatikus fogpasztája 35 kr. Fogpor dobozban 63 kr. Növényesszappan 30 kr napraforgó-szappan 40 kr. Venus szappan 50 kr.
E győzerek kaphatók Nagyenyeden: Kovács J. és Varró F. gyógyszerészeknél és Czirner J. J. kereskedőnél. 12—12

Külföldi orvosok elismerései.
Tisztelt uram!
Örömmel tudatom, hogy Anatherin-szájvizét taplós, könnyen vérző foghús, valamint meglazult fogak ellen kitűnő sikerrel alkalmazom és ezért feleimnek állandó használatra ajánlom. Mr. H. J. de CARPENTIER, Páris.
A Dr. Popp-féle „Anatherin-szájvíz” név alatt ismeretes szert hosszabb idő óta van alkalmam gyakorlatomba alkalmazásba venni s vele nagyon kedvező, sőt gyakran meglepő sikert értem el. Dr. STARK, kir. törzserorvos a D. Losiauban, Poroszországban.
Tisztelt kartárs ur!
Az Ön Anatherin-szájvízzel tett sikeres kísérlet után óhajtanék az Ön által előállított és nekem már több oldalról oly melegen ajánlt fogpasztáival és fogporával is kísérletet tanni Dr. IIARTIG F. lovag braunschweigi hercegi udv. fogorvos, udv. tan. és tanár

2476/1889 tkvi.
Arverési hirdetmény.
A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által P u s k á s Juonnak S a n d r u Juon és L u p e a Vaszillia elleni végrehajtási ügyében, végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverést 243 frt 93 kr tőke követelés és ennek 1888. évi márczius hó 16-tól járó 6% kamata, 14 frt 24 kr. perbeli, 9 frt 60 kr. végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 6 frt 50 kr. s a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Sandru Juonnak a szászpataki 17. sztkjben A + 1—17 rendszám alatti ingatlanra 615 frt, a 132. sztkjben A + 1—17 rendszám alatti ingatlanokból megillető 1/2-ed rész jutalékára 222 forint Lupea Vaszillianak, a 71. sztkjben A + 1—3 rendszám alatti ingatlanaira 68 frt, s a 118. sztkjben 4 + 1—12. 14—22. rendszám alatti ingatlanokból is fele rész jutaléka 536 frtban megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.
Az árverés 1890-ik évi január hó 29-ik napján déle. e. 10 órakor Szászpatak község házánál fog megtartatni.
Arverezni szándékozik végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadék képes érték-papirban letenni.
Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre váltta után 2 egyelő részben, 15 és 30 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.
A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál, Szászpatak község előjáróságánál tekinthetők meg.
A kir. járásbíró, mint tkönyvi hatóság Nagyenyed, 1889. május 10-én Csegezi, kir. aljáró.

Szives megfigyelésül!!
Ezerszeresen kipróbált s orvosi tekintélyek és számos magános bizonnyítványaival kitüntetett készítmények
Dr. Miller mohnróvnyedre, meglepő hatású köhögés rekedtségnél, torokfájás, nyálkásodás, kezdődő tüdőgümónél és egyáltalán a légzőszervek minden gyuladásánál. — Tégelyben gyermekek és felnőttek számára. Egy tégely ára 50 kr.
Miller tyukszembalzsama
Csalhatatlan szer tyukszemek, szemölcsök és fájdalmas bőrkeményedések ellen. Ára egy dobozban levő üvegesnek ecsettel és használati utasítással együtt 48 kr.
Valódián kaphatók: Nagyenyeden Bisztritsányi Lajos fűszerkereskedőnél. Szászrégenben Vermescher E. gyógyszerésznél. Deesen Nick F. fűszerkereskedőnél. Csikszereván Leicht F.-nél. Beszterczen Fischer testvérekénél. Gyulaférvárt Frölich F. gyógyszerésznél. Fogarásban J. Bergleiter Sternbory J. és Glein R. gyógyszerészeknél. Nagyzebenben Reizenberger F.-nál — Központi szétküldési raktár: (2-16)
Miller J. gyógyszerész Brassó.

Szerke Nag A KIADO lap szell közlemén Kiad Wokál Ján az előfzo bérment Kéziratok Hazai péri Bizonyá vedett hazán bat azután 1 sági téren, nagy részt r értékesítettét értékpapirok csak neheze a tőke kevés pusztult. A h vállalat-vállal intézetek ala hálózni az o előtt is a melyeket az a szegény, építkezések, fektetések új nyek kielégítő vidék közpon kölcsönök ka mennél inkább árfolyama, intézetek rés és bank alak is észrevehető egyrésze ma kiknél pénzei az ő támoga mig ezzel e jó hiteltű s a osztály igen intézet, mel egyebet nem nek felkeltés Emléke Ünnepe a magyarutca Elek féle házba zárjai fel voltak megmaradt hányva. Zsigmond haza. Kolozsvé hült, hogy csakája, ki megh Józsefék lakásá Megérke Utolsó e a legboldogítottünk szívét, m szaggatta. Uto eseményei áltá és fájdalom m sajtolta; mely számos és nag borította pedi oláhok magya borus arczula nősen pedig A délut lomaink zs ságával.